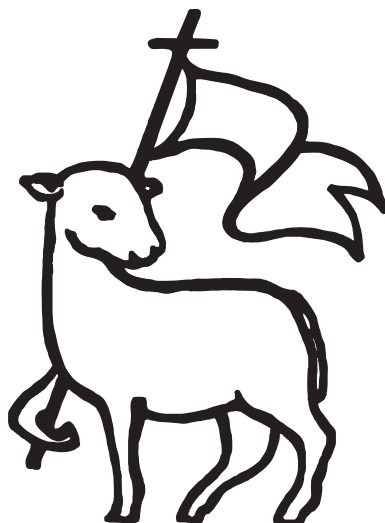

Nové Bratrské Listy

ROČNÍK XIII

3/2011

*Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém,
tam jsem já uprostřed nich.*

(Mt 18,20)

kázání

Co je člověk 59

(Bohumil Vančura)

biblické a teologické studie 61

Hrající si děti

(Jindřich Mánek)

dějiny 64

Poslušný rebel (Jan Hus)

(Emanuel Vejnar)

Budování mostů . Výstava o D. A. 66

Jablonském *(J. Just)*

400 let bible krále Jakuba 68

(F. Linyard)

unitas fratrum 69

zprávy z UF *(O. Halama)*

Růst Jednoty v Tanzánii 70

(M. Ulrichová)

náš seniorát 71

Setkání mládeže *(red)*

Jablonečtí v Zeistu *(D. Oupická)* 72

Jubileum sestry Pallové *(J. Polma)* 74

Návštěva partnerského sboru 75

(N. Běťáková)

Vzpomínka (jubileum ses. Vacovské) 77

z církvi doma i ve světě

Sociální služby v Německu 78

(L. Lehovcová)

téma k zamyšlení 81

Křesťan a zdraví

(E. Kejřová)

ráj srdce

připravuje M. Matouš

Nové Bratrské Listy

13. ročník (2011)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR

při ČCE v Praze

Čajkovského 8, 130 00 Praha 3

tel: 224 941 870

e-mail: uf.praga@centrum.cz

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

Milí čtenáři,

trochu opožděně se Vám dostává do rukou další číslo Nových bratrských listů. Tentokrát jsme se zaměřili na sbory našeho seniorátu. Zdálo by se, že o dovolených i prázdninách se život sborů ztenčí, ale bylo tomu právě naopak.

Zdálo by se, že se lidé rozjedou do ciziny, na svoje chalupy, zahrady. Lavice a židle se vyprázdní. Někde se tak dělo. Jinde naopak přibyli sestry a bratři z měst a posílili řady venkovských sborů, ale také nás posílily sbory z ciziny. Letní hosté posílili nejen sbory, ke kterým se hlásí, ale směli navštívit a sdílet společenství sborů sesterských církví. A Bohu díky, že máme kam jít, že všude na světě se v neděli schází ti, kteří uslyšeli výzvu i hlas našeho Pána.

Spolu s Bohumilem Vančurou, kazatelem Pražského sboru, se v jeho kázání zamyslíme nad člověkem a jeho postavením v tomto světě. Sestra Eva Kejřová nás uvede do problematiky odpovědností křesťana za své zdraví. Ne vždy se nám však podaří dožít své životy u svých blízkých a drahých, proto vznikly zařízení Diakonie. O této práci v sousedním Německu se něco málo dozvíte od Lucie Lehovcové.

Nakonec v čísle najdete několik půvabných bajek od Heinricha Pestalozziho. Vyprávěný příběh nám někdy živěji osvětlí to, co tak často nedokážeme pochopit rozumem.

Eva Šormová

Děkujeme za podporu pro náš časopis.

Číslo účtu 13198319/0800

kázání

Co je člověk (Ž 8)

Mohl to být skvělý požitek slyšet tak nadšenou píseň „k nástroji gittejskému“, byl-li také zpěvák uchvácen (máme jen tři žalmy pro ten záhadný nástroj, 8, 81 a ten o milých příbytcích: 84). Myslím také, že to jsou lidé šťastní, kteří planou nějakým čistým nadšením, jako zas lidé ubozí, pesimisté a mrzouti, kteří se nijak nedají unést z ponurých nížin dnů. Není ovšem divu, že generace po dvou válkách snadno upadají do citové ponurosti – anebo zas naopak se nechají unášet vším, co se naskytne a nabídne.

Stává se, že jde až strach z toho, co může uchvátit člověka nebo část společnosti, a třeba i celý národ! Víme přece, že lidé dovedou vzplanout pro krásu, která se zakrátko ukáže jako nicotnost nebo ohavnost; nadchnou se pro pravdu a později objeví, že to je lži-pravda; jako nejvážnější varování celému světu se nadšení celého národa prokázalo jako blud zahanbující, zločinný, zlořečený. Ale nemyslete, že to zbytečně připomínám, jen abych káral, ne, ono se to objevuje i u nás, u věřících, jenže „v malém“ a my si musíme přát, abychom uměli s každým svým nadšením svatě hospodařit jako vůbec s každým darem.

Ano, myslím, že nadšení je jakýsi Boží dar – anebo nějaká lidská bláznivina a zmatenost a splašenost. Proto je namístě dát si pozor. Kde je uchvácení, tam je i uchvatitel. A kdo to je? Lidé bývají dost nároční, když mají své tělesné zdraví svěřit lékařům. Nejraději by našli toho nejlepšího. Ale jistě přisvědčíte, že nejsou tak nároční právě třeba s nadšením a svěřili by se i fušérům, jak jsme viděli. Komu se svěříte, na tom záleží. A cokoli vás uchvátí, ať uchvatitel je Duch svatý, a ne duch zlý – „ale zbav nás od zlého“.

Říkám: svatě hospodařit. Ale jeden pochybovač míní, že nejlepší ochrana je zamezit nebo utlumit všechny vzněty a nedovolit si žádné nadšení. Jenže to pak není hospodaření, ale spíše likvidace, výprodej, a člověk se tím stane chladným a lhostejným ke všemu a jeho situace bude podobná kalamitě známých pošetilých panen: když se mělo svítit, nebylo čím. Tam dojít nechceme. Když přijde chvíle, abychom se pro něco zanítli a zasadili, naše schopnost by byla jako popel. Nerozhořčíme se, kde jsme se rozhořčit měli, náš hněv nevzplane, když vzplanout měl. A také se nerozjásáme, nad čím jsme jásat mohli a měli. Tedy smutná likvidace.

Když tedy svatě hospodařit, není to většinou dost sporné, co je nadšení právě a nepravé? Snad víte, že i milý apoštol Petr se v tom zmýlil jednou či dvakrát. Ani netušil a – už se ho málem chopil ten zlý uchvatitel...

Jak to poznat? Především si nenamlouvejte, že to je opravdu nějaká zvláštní záhada. Není. Kdo chce, ten to pozná, táhne-li ho nadšení k Ježíši nebo naopak od Ježíše dál a pryč.

Připouštím však, že v proudech doby mohou být hnutí a duchovní názory, v nichž věřící může být na čas bezradný a hledá nějaké vodítko... Uchvátí-li vás nějaká myšlenka a přece jste na pochybách – nuže, vím o jednom neklamném znamení: Je-li účinek takový, že se vám do srdce vkrádá pokora a vaše „já“ je jaksi menší než bylo, to nadšení je od Ducha svatého. Kdybyste však pozorovali, že úchvatná myšlenka to vaše „já“ nadzvedává a podtrhuje a zveličuje a nadouvá, pak řekněte: „Odejdi Satane!“ Toto bych nazval znamení Jana Křtitele, který řekl o Pánu Ježíši a o sobě: On musí růsti, já pak menšiti se. Je to znamení bezpečné.

V podstatě je to všecko v žalmu 8 obsaženo: vyčtete z něho poznání, že každý vás vznětí, obdiv, nadšení, úžas nakonec vyústí do moře slávy a vznešenosti Boží. Ne-li, zanikne jako potůček na poušti.

Ještě se zastavme u verše 5., abychom předešli nějakému omylu. Došli jsme k tomu, že nadšení z Ducha svatého zdobí naše já pokorou! A co znamená ta otázka: Co je člověk, že jsi naň pamětliv?

Můžete tu otázku číst na trojí způsob. Bud ji čtete s takovým přízvukem, že odpověď je skoro pohrdlivá: člověk je nic a že Bůh o něj vůbec dbá, je divná věc a téměř nepravděpodobná. Byli myslitelé, kteří tohle mysleli a učili. Z tohoto žalmu to vyčíst nelze. Tady není žádné pohrdání k člověku a o něm. Komu se člověk zdá „o málo menší než anděl“, ten člověka zřejmě nepodceňuje.

Přeceňuje tedy? Čtete tu otázku s takovým přízvukem a vyzní vám to jako protimluv. Kdyby chtěl člověka vynášet, asi by se nedivil, že se s ním Pán Bůh vůbec zabývá. Představte si synka, který dostává od tatínka laskavost za laskavostí a pokaždé přijímá dary v samolibém přesvědčení: Nejsem já pašák? Jak hodný obdivu, jak hodný lásky!

My víme, v čem se ten chlapec náramně mylí. Zdá se však, že podobně se někdy mylí moderní člověk, který nám rád takové chlapce vychovává.

Co nyní ta otázka a ten třetí přízvuk? Zamítáme ten nadutý přízvuk stejně, jako jsme zamítali onen pohrdavý. Oč tedy jde?

Jde o prostou otázku, upřímnou a věcnou: Co je člověk? Vždyť jeho místo v tomto světě je opravdu zvláštní, až podivné. Všecko je mu zde k dispozici, všeho se může zmocnit, jako jedinečný tvor nade všemi tvory vládnout, ale nadto: Hospodin je ho pamětliv, pamatuje na něj – s čím? Co je člověk, že jsi naň pamětliv a že s ním navazuješ styk? Jaké úmysly a plány s ním máš? Jinými slovy: Co s ním bude?

Snad vám jeho otázka připomene dvě věty z Janovy epištoly (1J 3,2): Milování, nyní jsme dětmi Božími: čím budeme, není ještě zjevno. Ale víme, že mu, až se zjeví, budeme podobni, poněvadž jej budeme vidět, tak jak jest.

Co je člověk – to je otázka starozákonní, stará i nová, naše a dnešní, otázka každého člověka. Z ní plyne druhá: Co budeme? Je to také otázka každého člověka?

Co bude – valná většina uznává, že v každém ohledu a oboru je tohle nejzávažnější otázka. Moderní mysl se k ní až módně obrací. Pro mysl křesťanů je to cíl – my máme

své pravé občanství v nebi (Fp 3,20), kde jsou pro nás „příbytkové mnozí“ už připraveni a kde je všechno, „co oko nevidalo ani ucho neslychalo, co nevstoupilo do lidské mysli“ (1Kor 2,9) pro ty, kdo milují Boha.

Jak důležité je to, jak žádoucí a vábné, to záleží na tom, čím a kým jsme byli uchváčeni. Kdo byli uchváčeni Kristem, vědí o tom mnoho, i když o tom mnoho nemluví. Co však řekli, stačí. Proto také není třeba, aby se věřící nutili dumat a mluvit o nebi. Čím blíže mu jsou, tím rozehvělejší touha je jímá.

Jsme na cestě a mezi Pánem a námi jdou tiché hlasy: Přijď! Přijď!

(kázání Bohumila Vančury)

biblické a teologické studie

Hrající si děti

Čemu připodobním toto pokolení? Je jako děti, které sedí na tržišti a pokřikují na své druhy: „Hráli jsme vám, a vy jste netancovali, nařikali jsme, a vy jste nelomili rukama.“ Přišel Jan, nejedl a nepil – a řeknou: Je posedlý! Přišel syn člověka, jí a pije – a řeknou: Hle, milovník hodů a pitek, přítel celných a hříšníků!“ ale moudrost je ospravedlněna svými skutky. (Mt 11,16-19)

Podobenství převzal Matouš a Lukáš (Lk 7,31-35) ze společného pramene, který – protože obsahoval Ježíšova slova – bývá označován jako Logia. V tomto prameni je Ježíš někdy srovnáván s Janem a Matouš na základě tohoto vztahu vytvořil celý blok látky (11,2-19), do něhož zařadil i toto podobenství. Obsahově náleží podobenství do skupiny těch, která varují a volají k pokání. Obě podání, v nichž se nám podobenství zachovalo, jsou velmi blízká, zvláště po formální stránce. Obojí podání je uvedeno po rabínském způsobu otázkou, u Lukáše dokonce dvojotázkou. V obou je zachován antithetický paralelismus, který náleží k typickým znakům hebrejského stylu. Také po stránce obsahové má k sobě Matoušovo a Lukášovo podání blízko. Stáří podobenství se potvrzuje především tím, že Jan a Ježíš tu nejsou postaveni do kvalitativního protikladu, že Ježíš tu není vyzdvižen nad Jana, ale že jsou od Židů shodně zamítnuti. Rozdíl mezi nimi je ve formě zvěsti: Jan jako ponurý, Ježíš jako radostný. Zatímco prvotní církev zdůrazňovala Janovo podřízené postavení, je zde Ježíš postaven s Janem do jedné řady.

Scéna je v tomto podobenství velmi názorná, a přesto není snadné perikopu vyložit. Příčinou je mono jiné i velmi jemný rozdíl mezi Matoušovým a Lukášovým podáním. Podle Matouše jsou ve sporu dvě skupiny dětí. Jedny, které si chtějí hrát, a druhé, které se nechtějí hry zúčastnit. Matoušovo podání zřetelně mluví o skupině dětí, která volá na skupinu druhou, na jiné, a vyčítá jim, že se nechtějí zúčastnit radostné ani smutné hry. Podle Lukáše je tomu však jinak. Zde jsou dvě skupiny dětí, z nichž obě si chtějí hrát, ale každá na něco jiného. Jedna si chce hrát na svatební veselí a druhá na pohřební obřady. Jedna ani druhá si však nechtějí vzájemně vyhovět. Každá z nich si přeje něco jiného. Nemohou se domluvit. Podle Lukáše jsou tyto dvě hádající se skupiny dětí obrazem současné Janovy a Ježíšovy generace. Jedni chtějí to, druzí ono, ale nakonec nepřijmou nic. Jan, velký asketa, volal Izrael k pokání – a jeho současníci ho vyhlásili za nenormálního, za posedlého. Ježíš se nevyhýbal společnosti, stoloval s celníky a hříšníky, ale také nebyl přijat. Izrael zavrhl oba. Ježíšovi současníci jsou jako ty nerozhodné váhavé děti, které se nemohou dohodnout, co vlastně chtějí.

Matoušovo pojetí podobenství, podle něhož jde o dvě skupiny dětí, z nichž jedna si chce hrát a druhá vůbec ne, je asi správnější. Děti, které si chtějí hrát, navrhnou těm, které si hrát nechtějí, nejprve hru na svatbu, při níž se tancoval kolový tanec (byla to převážně záležitost chlapců). Ale druhá skupina nejeví žádnou radost. Děti, které si chtějí hrát, to tedy zkusí jiným způsobem, na ten snad bude druhá skupina (sedící asi na druhém kraji ulice) reagovat. Začnou hrát pohřební píseň a volají znovu k účasti ty druhé (nyní asi děvčata, protože nářek nad zemřelými byl věcí žen). Ale opět žádná odezva z druhé strany.

Takto chápané podobenství chce říci, že přítomná generace není spokojena ani s Ježíšem, ani s Janem Křtitelem. Nehoří prostě pro nic. Ježíš žil mezi nimi radostně, a zdál se jim proto nenáboženský, příliš volný. Jan mezi nimi žil jako asketa, a nazvali ho posedlým. Radostné slavení je uvedeno ve vztahu k Ježíšovi, Janův půst a askeze má vztah k truchlení. Při tomto pojetí podobenství jsou kladně viděny ty děti, které hrají do tance nebo volají k smutečním zpěvům, záporně pak děti, které na nic nereagují. Židé se nenechají pohnout ani Ježíšem, ani Janem. Žádný z nich jim nevyhovuje, jdou kolem obou bez povšimnutí.

Ježíše odmítli proto, že se jim jevil jako jedlík a pijan vína, Jana pak proto, že byl asketický. Žádný z nich se jim nezachoval. Co tedy vlastně chtějí? Tento výklad Matoušova podání podobenství je obvyklý, nejčastější, ne však jediný. Zbývá ještě jedna možnost.

Tato druhá možnost výkladu Matoušova podání vychází z pozornosti, která je věnována slovu „sedí“ (Mat. 11,16). Z tohoto slova se totiž, jak se někteří vykladači domnívají, nechá vysoudit, že děti, které tu Ježíš kreslí a které hrají k tanci, či které lkají, si to udělaly příliš pohodlně: sedí. Zvolily si pro sebe méně namáhavé role, role muzikantů a zpěváků, zatímco jejich druhové mají převzít role namáhavější. Ale tyto

děti se od sedících nenechají komandovat, a jsou proto zahrnuty výčitkami: „Hráli jsme vám, a vy jste netancovali, nařikali jsme, ale vy jste nelomili rukama.“ Není tedy veden spor o to, co se má hrát, ale jedna skupina dětí vyčítá té druhé, že se nechce řídit jejich nápady.

V případě takového výkladu jsou Ježíšovi současníci přirovnáni ke skupině dětí, která svým kamarádům předhazuje a kazí hru, protože nechtějí tancovat podle jejich píšťaly. Bůh poslal své posly, Jana Křtitele a Ježíše, ale jejich současníci jen komandují a kritizují. Křtitele prohlásili za pomateného, protože je asketický. Ježíše pak za prostopášníka, který hoduje s celníky a hříšníky. Ani jeden z nich se nechce řídit jejich přáními a představami.

Matoušovo podání je tedy dvojnásobné. V prvním případě jsou Jan a Ježíš podobni dětem, které hrají druhým. Ty však odmítají jak radost, tak smutek. Nic se jim nelíbí. Na nic nereagují. V druhém případě jsou Ježíš a Jan podobni dětem, které jsou druhými dětmi volány k zcela určitým projevům a pohybům, ale nechtějí se přizpůsobit, nechtějí si od svých současníků dát předpisovat, jak mají jednat.

Už vzhledem ke kritice, která je tu o Ježíšovi vyslovena, jde zřejmě o velmi staré podání. Označení Ježíše jako jedlíka a pijana může být narážkou na Dt 21,20: „Syn náš tento, jsa zpuřný a protivný, neposlouchá hlasu našeho, žráč a opilec jest.“ (překlad bible kralické). Na základě tohoto posudku je pak obviněný ukamenován (Dt 21,21). Je-li v pozadí označení Ježíše jako jedlíka a pijana vína toto starozákonné místo, pak je Ježíš nepřímou vyhlášen za vzpuřného a nepoddajného syna, který si zaslouží ukamenování. „Syn člověka“ nemusí mluvit proti stáří výroku, protože buď zde není užito jako apokalyptický technický termín, a pak má asi stejný smysl jako krátce nato v řeckém textu následující slovo „člověk“ (v českém textu zůstává toto slovo nepřeloženo), anebo je dodatkem redaktora tradovaného evangelního materiálu.

Závěrečný verš podobenství má u Matouše a Lukáše poněkud odlišnou podobu. Podle Matouše zní: „ale moudrost je ospravedlněna svými skutky.“ Podle Lukáše: „Ale moudrost byla uznána za spravedlnost ode všech svých dětí.“ Často je vyslovována domněnka, že tento rozdíl mezi Matoušem a Lukášem je zapříčiněn různým překladem blízkých výrazů aramejské předlohy, nebo že jde o chybu ze slyšení. Obsahově si však oba evangelisté nejsou tolik vzdáleni. Moudrostí je míněna Boží moudrost, Bůh sám. Podle Matouše je třeba vidět, že přes neuznání Ježíše od současníků znamená vlomující se a rozhodující hodiny dávají Bohu za pravdu. Podle Lukáše skutečně děti Moudrosti dávají svým jednáním za pravdu Ježíšovi a Janovi. To znamená, že prostý lid, celníci a hříšníci jsou skrze Ježíše přivedeni k Boží poslušnosti. Ježíšovo dílo se prokazuje na nich, zatímco farizeové Ježíše i Jana odmítli.

Janovo zavolání lidu k pokání a Ježíšovo evangelium jsou Božím signálem. Skutky těch, kdo slyší, jsou manifestací Božího království. Ježíš vyslovuje v tomto podobenství své ano k těm, kdo šli za ním, k lidu země. To je něco, co např. v Kumránu nebylo

vůbec možné. Kumrán chápal Boží lásku jako určenou jen pro sebe, pro oddělenou elitní skupinu.

(Z knihy Jindřicha Mánka, Ježíšova podobenství, Blahoslav 1972)

dějiny

Poslušný rebel (Jan Hus)

Vážení přítomní, bratři a sestry! Každý národ potřebuje vzory. A nejen každý národ. I každé společenské uskupení se touží profilovat podle nějaké jasně zařaditelné postavy. Pravicovní radikálové konspirativně obdivují Adolfa Hitlera, levičáci nedají dopustit na Lenina, ikonou anarchistů je Che Guevara a teenageři se tetelí vzrušením při poslechu hudebních klipů Khalify či Shakiry. Člověk, který svými projevy či dokonce svým životem zosobní nějakou myšlenku, nějaký životní styl, je nesmírně cenným symbolem. Vyjadřuje totiž dovnitř i navenek stručným a srozumitelným způsobem, o čem by teoretikové popsali stovky stránek, které by málo lidí četlo a z toho mála by jim ještě většina nerozuměla.

Jan Hus je takovým symbolem. Staletími prověřeným a v nejtěžších dobách národa osvědčeným. Jeho jméno znělo, když se husitská vojska bránila křižákům na Vítkově, když je hnala od Domažlic, když čeští a moravští stavové krváceli na Bílé Hoře, když byli jejich vůdci popravováni na Staroměstském náměstí. Husovo jméno si v době protireformace šeptali tajní evangelíci. Na nedalekém Kalichu se tak dělo hlasitěji nežli bylo běžné. Husovo jméno bylo provoláváno při vzniku Československé republiky, zdobilo standarty legií i prapory našich jednotek za druhé světové války... Dost důvodů pro to, aby poslanci parlamentu rozhodli, že den Husovy mučednické smrti – 6. červenec – bude státním svátkem České republiky.

Co je na Husovi tak podmanivého? Určitě je to jeho věrnost poznané pravdě. Věrnost, která se neomezuje pouze na nějaký privátní prostor, ale nekapituluje ani před bohorovnou mocí instituce. Hus stojí za svým přesvědčením, i když uznávané kapacity, renomovaní odborníci a mocní tohoto světa zastávají jiný názor. Hus se nezdráhá za své přesvědčení trpět. Když je postaven před alternativu vybrat si mezi lži a sankcí, rozhodne se pro to druhé. Toto jeho počínání činí z Husových následovníků noční můru všech totalitních režimů. Každý jedinec, kterého nelze koupit a donutit přitakat ke lži výhrůžkami či násilím, je pro totalitu bytostně nebezpečný. Takového člověka nezbyvá než demonstrativně zlomit nebo násilně odstranit. Když se delegátům Kostnického koncilu nepodařilo Husa přimět k odvolání, rozhodli se pro to druhé - pro jeho fyzickou likvidaci.

Dnes máme často dojem, že je naše země plná Janů Husů. I ten poslední hospodský povaleč všechno ví, všechno zná, všemu rozumí a žádnou autoritu neuznává. Ještě před pětadvaceti lety bylo lidí, kteří měli odvahu vymezit se vůči většině, jako šafránu. Souvisí to bezesporu s tím, že tehdy se za nekonvenční názory draze platilo. Ve společnosti, v níž žijeme dnes, se mohou beze všeho pouštět do světa i žvásty. Často se dokonce zdá, že čím větší hloupost, tím většímu se těší mediálnímu zájmu. Plytkost, provokace a extravagance jsou prostě v demokracii v módě. Každý může bořit, mlžit, překrucovat pravdu a nemusí se ničeho bát. Nanejvýš sám sebe znemožní. V Husově době byly neschválené názory herezí. A hereze se trestala smrtí.

Toto si je třeba uvědomit, když dnes Husa házíme do jednoho pytle s notorickými rozvraceči. Husa nejistila a jeho názory nepropagovala úderka senzacechtivých novinářů. Husova kritika praxe středověké církve odpovídala kritice vedoucí úlohy strany v padesátých letech. Takovou kritiku si každý ušetřil. Na „drobná pochybení“ a „omyly jednotlivců“ mohli poukázat pouze vyvolení. Špetka kritiky dělá na veřejnost dobrý dojem. Ale poukázat na chybu v systému bylo nemyslitelné. V prostoru římskokatolické církve je to nemyslitelné dodnes. Co je vzhledem k Husovi s oblibou vydáváno za papežovu omluvu, omluvou není. Nebo snad k omluvě stačí, aby reprezentant instituce, která Husa na hranici poslala, řekl pouze: „Lituji kruté smrti Jana Husa.“ Omluva se vyjadřuje jinak. A za koho tu lítost papež vlastně vyjádřil? Za sebe nebo za církev?

Mistr Jan Hus ukazoval na chyby v systému. Za nejkřiklavější chybu středověké církve pokládal praxi odpustků. Člověk si mohl za peníze koupit nejen etickou, ale i náboženskou čistotu. Kdo měl peníze – a bylo jedno zda čisté nebo špinavé – mohl se jimi očistit. Jak zvrácené uvažování! Katolický teolog Radomír Malý napsal loni 6. července v Parlamentních listech, že Husovy teze o knězi, který ve stavu smrtelného hříchu neplatně uděluje svátosti, jsou v „naprostém rozporu se zjevenou pravdou“. Zjevená pravda je to, co čteme v Bibli. Nikdy jsem v Bibli nenarazil na místo, které by byť jen naznačovalo, že by se dala spása pořídít za peníze. Otazníky nad legitimitou působení morálně diskvalifikovaných kněží si přitom teologové kladli od prvních staletí církve. A byly to otázky vysoce etické. Kupování spásy bylo a je za všech okolností vysoce neetické. Nese ovšem peníze do církevní kasy.

Zásadní rozpor odpustkové praxe se „zjevenou pravdou“ papeži, koncili – a zřejmě ani Radomíru Malému – nevedl. Husovi ano! A chtěl, aby se církev tohoto nešvaru zbavila. Aby byla skutečně „svatou církví obecnou“ a ne poběhlicí, která se tulí ke každému, kdo jí zaplatí. Kvůli tomu, aby se církev stávala skutečně svatou, Hus vypovídá poslušnost těm, kteří jejím jménem mluví. Světová reformace to odhalila až na počátku 16. století, Hus pochopil už o sto let dřív, že normativní není, co říkají ti nahoře, nýbrž co dělal ten, který z lásky k člověku sestoupil shora dolů. Více sluší poslouchat Boha než lidi! Ježíš svou milost nikdy neprodával. Ten ji dával zadarmo

všude, kde viděl lidskou bídu, lítost a touhu po nápravě. Je-li situace vyhocená, jako tehdy v Kostnici, je vždycky nadějnější jednat v souladu s Kristem než s koncilem a papežem.

V povědomí našeho národa Hus figuruje jako rebel. Byl jím. Jeho rebelie ovšem nevrůstala z osobních ambicí ani z nějaké chorobné touhy být neustále v opozici. Hus k ní byl přiveden poslušností toho, který stojí nezměrně výš nežli jakýkoli lidský úřad, stolec či instituce. Husova rebelie vyrůstá z odpovědnosti vůči tomu, který je vždy neposkvrněný a svatý. V tomto smyslu je nám Hus vzorem. Jeho zápas není signálem k anarchii, která odmítá jakýkoli řád a nerespektuje žádné normy. Je výrazem důsledné lidské odpovědnosti vůči Boží pravdě zjevené v Ježíši Nazaretském. Hus je poslušný rebel. Poslušný jako jeho biblický vzor, který také více poslouchal Boha než lidi a skončil kvůli tomu na kříži. Vlastně neskončil, protože jeho hrob byl nalezen prázdný. Ani Husův život neskončil na kostnické hranici. Stal se nám trvalou výzvou, závazkem a inspirací. Zapalující - každou lidskou totalitu a nečestnost spalující – jiskry z jeho hranice právě zapadly do naší mysli.

Emanuel Vejnar

Budování mostů. Daniel Arnošt Jablonský v Evropě raného osvícenství Pražská výstava o vnukovi J. A. Komenského

Ve druhé polovině července byla v Národním pedagogickém muzeu v Praze zahájena výstava přibližující životní pouť Daniela Arnošta Jablonského (1660–1741), který byl jednou z významných osobností Jednoty bratrské. Narodil se v rodině kazatele a rodáka z Jablonného nad Orlicí Petra Hrnčíře-Figula, který se v roce 1662 stal konseniorem a bezprostředně poté biskupem exilových bratrských sborů. K předním postavám Jednoty patřili i někteří z předků Daniela Arnošta. Byl totiž vnukem Jana Amose Komenského a pravnukem Jana Cyrilla Třebíčského († 1632), který se stal biskupem Jednoty po úmrtí pražského seniora Matěje Cyra v roce 1618. Bezpochyby i tento původ měl Daniel Arnošt na mysli, když jednou prohlásil, že lásku ke své církvi sál už s mateřským mlékem.

Kým vlastně Daniel Arnošt Jablonský byl? Především mnohostrannou osobností, která překračovala různé hranice a v jistém smyslu se stávala „budovatelem mostů“. V jeho jednání často nelze vzájemně oddělit politické motivy, teologické snahy i učené zájmy. Můžeme jej zcela jistě pokládat za duchovního. Nejdelší úsek svého života působil jako dvorní kazatel v Braniborsku-Prusku. Mnohým z nás se vybaví především jako ten, kdo přenesl biskupské svěcení na obnovenou Jednotu bratrskou. Jablonský

byl totiž v roce 1699 na synodu v Lešně uveden do úřadu biskupa polských exilových sborů a v březnu 1735 vkládáním rukou ordinoval na prvního biskupa obnovené Jednoty misionáře Davida Nitschmanna. Po celý svůj život se zastával pronásledovaných pro víru a neváhal se za ně přimlouvat u mocných tohoto světa, což mu umožňovalo jeho postavení na berlínském dvoře. Právem jej také můžeme pokládat za prozíravého ekumenika. Jeho snahy o sjednocení luteránů a reformovaných sice nepřinesly žádný bezprostřední efekt – ke skutečnému sjednocení došlo v Prusku teprve v roce 1837, ale docílil několika menších úspěchů v každodenním životě. Můžeme zde uvést např. zřízení tzv. „simultánních kostelů“ (t. j. kostelních staveb užívaných současně různými konfesními útvary) nebo prosazení konfesní otevřenosti sirotčinců.

Daniel Arnošt Jablonský byl také zároveň učencem, který významně ovlivnil hned několik vědních oborů. Jak zdůraznil při zahajování výstavy prof. Joachim Bahlcke ze Stuttgartu, jeho duchovní horizont, typický pro dobu raného osvícenství svou univerzalitou, byl enormní: Jablonský se zajímal o orientální jazyky a čínskou kulturu, stejně jako o učenecké londýnské časopisy, knižní obchod v Moskvě a technickou konstrukci mlýnů na střelný prach. Z jeho nejznámějších počínů lze uvést založení berlínské akademie věd, které realizoval spolu s Gottfriedem Wilhelmem Leibnizem. Jablonského postoj k otázkám vzdělání, vědy a víry ovšem zůstával stále diferencovaný. Veškeré badatelské úsilí mělo svoji oprávněnost pouze tehdy, pokud byly tyto snahy o větší poznání vedeny s ohledem na Boží slávu.

Jablonský byl osobností, která překračovala jednotlivá pole působnosti a chápala Evropu jako prostor společné kultury a společných zkušeností. Částečně to bylo dáno i jeho původem a údělem „exulanta“, za něhož se celý život pokládal. Tato „nezakotvenost“ se odrazila i v hodnocení jeho osobnosti v průběhu staletí a byla zčásti příčinou toho, že Jablonský řádně nezdolal v žádné z národních historiografií. Němečtí badatelé (jako např. Adolf Harnack) jej kolem roku 1900 označovali pohrdlivě „Slovákem“ nebo „Polákem“, který sotva okusil „německého ducha“. Poláci v Jablonském zase víceméně spatřovali nástroj pruského imperialismu, neboť nabádal berlínský dvůr k tomu, aby se zastal v Polsku pronásledovaných protestantů. Také v Čechách nebylo Jablonskému doposud věnováno ani zdaleka tolik pozornosti, kolik by si jeho dílo zasloužilo. Snad se pražská výstava stane inspirací ke změně tohoto stavu.

Výstava, která před Prahou navštívila již dvě jiná města – Berlín a Lešno, potrvá do 20. listopadu tohoto roku a bez jakékoliv pochybnosti stojí za navštívení. Po dlouhé době opět máme možnost shlédnout profesionálně připravenou expozici, která se z velké části týká dějin Jednoty bratrské. K výstavě byl připraven reprezentativní katalog, který lze na místě zakoupit. Národní pedagogické muzeum se nachází ve Valdštejnské 20, na dohled od Valdštejnského náměstí na Malé straně.

Jiří Just

400 let Bible krále Jakuba (King James Bible)

Když v roce 1604 přijel opět král Jakub ze Skotska, svolal v Hamptonu poradu svého dvora, aby projednal některé z problémů, které se týkaly anglikánské církve. Vedle toho došlo k návrhu na nový anglický překlad bible. Ten měl být přijatelný pro různé frakce uvnitř církve, a jak se doufalo, měl jim pomoci smířit se.

Usneslo se, aby byl udělán překlad celé bible, který by odpovídal originálu v hebrejštině a řečtině. A jen ten se musí užívat ve všech anglikánských kostelích při bohoslužbách. Byly zřízeny tři komise, aby pečovaly o překlad. Jedna v Cambridge, jedna v Oxfordu a jedna ve Westminsteru. Všechny tři pracovaly velmi usilovně. Bez přispění a výhod moderní technologie byla „nová“ bible vydána přesně o sedm let později v roce 1611.

Od té doby byl její vliv na život Británie a celého anglicky mluvícího světa nezměřitelný. Historikové a komentátoři píšou o jejím sociálním a politickém významu. Říká se, že je stejně tak částí našeho dědictví a tradice, jako Newtonovy zákony nebo Původ druhů. V Pygmalionu George Bernarda Shawa, když se profesor Higgins snaží udělat Elizou Doolittlovou dámou, „aby mluvila jako vévodkyně“, říká jí: „...váš rodný jazyk je jazyk Shakespearův a Miltonův a bible. Nesedte tu a nekvílejte jako mrzutý holub.“ Melvyn Bragg ji nazývá „knihou, která nejhluběji poznamenala anglickou literaturu, její prózu a její písně“.

Není překvapující, že v našem sekulárním věku se tak mnoho, co bylo řečeno o KJV (Překladu krále Jakuba), soustřeďuje na její literární (humanistický), sociální a politický vliv. Samozřejmě, že všechno to je důležité. Pro mnoho z nás je ovšem ze všeho nejpodstatnější její náboženská hodnota, způsob, jímž při čtení a přemýšlení objevovali muži a ženy po staletí slovo boží pro své životy a při čtení jejích stránek se ve skutečnosti přiblížili k zázraku a tajemství, kterému říkáme Bůh. Nemyslím, že je to jednoduše důvěrný vztah nebo spojování s důležitými dobami v jejich životech, co způsobuje, že mnoho lidí v ní cítí zvláštní hodnoty, ne právě kulturní, ale hluboce duchovní v mnoha pasážích, jako jsou Žalm 23 nebo Izaiášova vize v chrámu nebo Píseň lásky v Korintských nebo příběh Vánoc – mohl bych dále pokračovat! Děláme dobře, když oslavujeme a díky vzdáváme při tomto 400. výročí Bible krále Jakuba.

Překlad krále Jakuba není jen velkým a uznávaným historickým pokladem, ale musí mluvit k lidem jejich vlastním jazykem tak, aby mohli slyšet její poselství modernímu světu. V textu Biblické společnosti je otázka: „Jestliže to slovo platilo pro tehdejší dobu, jaké je to slovo pro dnešek?“ Angličtina Překladu krále Jakuba není jazykem, kterým mluví většina z nás dnes. Dokonce ti, kteří ji vysoce oceňují a stále ji čtou, musí souhlasit, že je v ní mnoho, co je modernímu čtenáři nejasné, zatemněné – zvláště snad v Pavlových listech a ve spisech některých proroků. Jak jsme šťastni, že žijeme v době, kdy se věnuje mnoho času a energie úsilí vydávat překlady bible, aby k nám mohly mluvit

dnešní angličtinou. Většina našich církví to uznala a využívá rozmanitosti moderních překladů při veřejných shromážděních, aby pomohly lidem ve sborech k plnějšmu porozumění čteného.

Jestliže nás oslava 400. výročí Bible krále Jakuba povzbuzuje k tomu, abychom četli pravidelněji a oceňovali plněji jakýkoli překlad, ve kterém k nám nejlépe mluví dobrá zpráva Boží lásky v Kristu, naši odpovědi může být jedině: Buď Bohu díky! Je to nestárnoucí poselství, důležité pro nás v roce 2011, jako bylo pro lidi v roce 1611.

Fred Linyard, Ockbrook, Velká Británie (překlad M. Ulrichová)

unitas fratrum

Zasedání exekutivního výboru UF

V dánském Christiansfeldu zasedal od 4. do 6. června Exekutivní výbor světové Unitas fratrum. Jde o čtyřčlenný výkonný tým, v němž je zastoupen každý ze čtyř světových regionů UF. Při této příležitosti předložila většina provincií a děl aktuální statistiky. Z nich vyplývá, že Světová Jednota měla 31. 12. 2010 985.000 členů. Nejvíce členů je v Tanzánii. Jihozápadní provincie vykazuje počet 215.000 a provincie jižní 172.800 členů.

Misijní provincie „Lake Tanganyika“ je na cestě k samostatnosti.

Již dvacet let je v oblasti Jezera Tanganyika v Tanzánii rostoucí misijní práce – dnes již misijní provincie – která vznikla pod patronací západní tanzánské provincie. Předsesta této provincie, bratr Ernest Vuzuka, předložil aktuální zprávu o této práci. Misijní provincie dnes čítá 27.000 členů ve 24 sborech a 120 stanicích, má 23 ordinovaných duchovních, 98 evangelistů, 89 učitelů nedělních škol, 43 spolupracovnic mezi ženami a 78 církevních budov. Misijní provincie vykazuje misijní, vzdělávací a diakonské aktivity.

Letní setkání mládeže v Albánii

O práci Jednoty bratrské v Albánii jsme pravidelněji informováni. Tentokrát přichází informace o letním setkání mládeže. Konalo se v Pogradci, který leží u jezera

Ohrid ve výšce asi 800 metrů nad mořem. Účastnilo se jej na 80 mládežníků. Vedoucí tábora byli dobrovolníci z Tirany a také tři vedoucí ze Švédska. Celé setkání, které bylo vedle biblické práce vyplněno mnoha dalšími aktivitami, bylo zakončeno bohoslužbami se Svatou Večeří Páně.

Mladá misionářka z Nizkého

V návaznosti na 175. výročí založení Lipské misie byla sestra Luise Schiewe z Nizkého vyslána do Tanzanie. Jedná se o jednoroční dobrovolnou službu v biblické škole Mwika (východně od Arusha). Sestra je první „mládežnici“, která byla vyslána po dohodě HMM (Ochranovská misijní pomoc) a Lipské misie.

Růst Jednoty v Tanzánii

V Kanisa la Moravian - v Jednotě bratrské ve Východní Africe nacházíme stejnou misijní horlivost, jaká kdysi vyznačovala hraběte Zinzendorfa. Jestliže bylo evangelium předáváno především Tanzánci do Zambie, Malawi, Ugandy, Burundi, Rwandy a Konga, tak tam dnes slouží téměř všude domorodí pracovníci. O svém poslání na Teofilo Kisanji Univerzitě v Mbeya vypráví Dr. Dietrich Meyer, teolog a historik Jednoty:

Šéf misie v Malawi, Henry Moses Mwakibinga, mi vyprávěl s radostí, že se dnešní mladí lidé staví kriticky vůči kultu předků a dělají nové zkušenosti v Kristu. Křesťané z Malawi studují také na Teofilo Kisanji Univerzitě v Mbeya. Chtějí později usilovně pracovat ve své vlasti. I v Mbeya doufají, že vybudováním bratrského radiovysílače, který už nyní vysílá 24hodinový program, osloví i další posluchače. Za odvážný krok považují začátek nové práce na ostrově Zanzibaru, jehož obyvatelé utváří islám. Misionářské zaujetí se projevuje také na univerzitě, která by chtěla expandovat a v říjnu 2011 otevřít dvě pobočky v Dar es Salaamu a v Tabora, aby mohla vzdělávat ještě více učitelek a učitelů.

Potřeba pedagogů v zemi je enormní. Také Jednota provozuje větší počet středních škol. V Mbeya dosud schází náboženská pedagogika v rámci pedagogického studia. To se má zakrátko změnit. Všem asi 3000 studujících se má dostat základní vzdělání v náboženství. Otázkou je, bude-li pro to k dispozici dostatek učitelů. Touha po růstu se vztahuje také na vyšší kvalifikaci teologického studia. Vzdělávání evangelizátorů chtějí zcela přenechat biblickým školám. K tomu mají být studentům nabídnuty diplomové a mistrovské kurzy a PhD program.

Ptáme-li se církevního vedení na budoucí vývoj, pak slyšíme stále znova: „Jednotlivé provincie tanzánské Jednoty bratrské musí lépe spolupracovat. Její centrální

správa má být posílena a přeložena do Dodoma ve vnitrozemí. “ Dosud se nachází zde, v jihozápadní Mbeya. Dodoma je od r. 1996 hlavním městem Tanzánie. Být v Dodomě znamená mít blíže ke státním služebním místům.

Jako všechny církve v Tanzánii se nachází i Jednota v napětí mezi zachováním osvědčeného a reformami. Například liturgie je mladšími členy církve pocítována často jako „tuhá a pevně stanovená“, zatímco starší lidé ji milují. Mladší doufají, že nový biskup Alinikisa Cheyo, velmi vážený, bude mít odvahu vnést do života církve změny.

Je nepřehlédnutelné, že mezi Ochranovskými existují také rozčarování lidé. Tihle se většinou připojili k charismatickému společenství, jako „Shromáždění boží“ nebo k jiné letniční církvi. Africká duše, která je schopna nadšení, má sklon ke všemu charismatickému a přepjatému. Na druhé straně by bratrské církevní vedení chtělo zvýraznit vlastní profil. Jsem dojat tím, jak velký je zájem studentů o historii staré Jednoty bratrské. Tady cítím určitou otevřenost, která by mohla plodně působit ve sborovém životě, jestliže takto utváření faráři budou jednou v duchovenském úřadě.

překlad Marie Ulrichová

náš seniorát

Letní setkání dorostu a mládeže ve Volfarticích

Po loňské dobré zkušenosti s táborem dorostu jsme letos vyslali turnovský dorost společně s dorostem a mládeží Libereckého seniorátu na týdenní setkání na tvrzi do Volfartic u České lípy. Bylo to setkání mladých v širokém věkovém rozmezí a pro mnohé bylo velmi zajímavou zkušeností. Co o tom naši „dorostenci“ píší?

Tento tábor se mi hodně líbil, protože byl naučný a zábavný. Výlety a hry jsme měli skoro každý den, a to mě bavilo, protože ráda chodím do přírody. Byla jsem taky velmi ráda, že jsem potkala spoustu nových lidí. Jediné, co bych vytknula, je to, že bylo tak chladno, a museli jsme chodit v mikínách. Škoda, že jsme chytlí špatné počasí, ale to se nedá ovlivnit. (Kateřina)

Tábor probíhal ve středověkém stylu. Bydleli jsme na tvrzi, která byla sice chladná, ale prožili jsme chvíle jako ve středověku s Janem Žižkou, Janem Ámosem Komenským a nakonec, kdo by

to řekl, i s Janem Husem. Jeli jsme se podívat na nedalekou sklářskou školu - nejstarší na světě. Když přišlo, hráli jsme hry a přemýšleli jsme nad záludnostmi. Poslední den jsme uklízeli tvrz a loučili se. Na tvrzi se mi moc líbilo. (Tereza)

Ubytování na staré tvrzi bylo jednoduché. Spali jsme na zemi na karimatkách ve spacích pytlech. Chodili jsme na výlety po okolí. Jídlo jsme si vařili sami, taky jsme si rozdávali úkoly o zábavě a o výletech. Většinou jsme při zábavě hráli na vrahy. Zajímavá byla exkurze do nejstarší sklářské školy v Evropě. Docela se mi to líbilo, jen jsem se divil tomu věkovému rozdílu mezi dětmi a vysokoškoláky. (Štěpán)

Pozvání do Turnova

21. října 2011 tomu bude již deset let, co jsme slavnostně otvírali starobratrský sbor v Turnově. Chceme si toto výročí s vděčností připomenout při sborové slavnosti v neděli 23. října 2011. Při dopoledních bohoslužbách v 9 hodin poslouží kázáním hosté z partnerského sboru v Königsfeldu a budeme společně slavit Večeři Páně. Odpoledne k nám promluví děkan Evangelické teologické fakulty Dr. J. Halama o dějinném významu Jednoty bratrské a vyslechneme pozdravy hostů.

Jablonečtí v Zeistu

23.-26. 6. 2011 jsme se v mikrobusu v osmi lidech vydali na dobrodružnou výpravu do našeho partnerského sboru Zeist v Holandsku. V Zeistu patří sboru komplex budov kolem tzv. Sesterského a Bratrského náměstí (Zusterplein a Broederplein), kde dodnes bydlí mnoho členů sboru a kde jsme po rodinách byli ubytováni i my. Byli jsme přijati velmi vřele a pohostinně. V den příjezdu nám místní kazatel Markus Gill ukázal sborový sál v ochranovském stylu, odrážející někdejší bohatství členů (nejprve nás v něm zmátly symboly řádu johanitů, který, jak se ukázalo, měl zde v těchto dnech jakousi výroční schůzi, navíc se jednalo o johanity evangelické), malý sál, kde jsme obdivovali originál známého obrazu Prvotiny i řezbářské dílo místního umělce, které vzniklo k 550. výročí vzniku Jednoty bratrské a dějiny Jednoty také zobrazuje. K důležitým místům patří samozřejmě hřbitov a také zámek, který sice stojí v čele bratrského komplexu, ale dávno dávno nepatří členům Jednoty bratrské, dnes je ve vlastnictví města.

Jeden den jsme jeli k moři, do města Katwijk, byl poměrně studený den, i když slunko svítilo, foukalo to, halili jsme se do bund. Přesto jsme se odhodlali okusit moře a vlny na vlastní kůži. Nádhera. Další den jsme se vypravili do Amsterdamu, dopřáli jsme si vyhlídkovou plavbu lodí po kanálech. Se sborem jsme se zúčastnili zpěvní hodiny a následovala společná večeře. V neděli měli dětskou slavnost a dětské bohoslužby, po nichž následoval hravý program pro děti i společné občerstvení. Rozloučili jsme se zpěvem doprovázeným trubači a na cestě domů jsme se zastavili ještě v Naardenu pozdravit Jana Ámose Komenského a zbyla i chvíle na procházku městečkem. Výprava se vydařila. Chvála Pánu! Snad budeme moci pohostinství našim sestrám a bratrům zase někdy trochu oplatit a snad jsme také nebyli v Zeistu naposled.

Dáša Oupická

Husův den

Od roku 1988 můžeme konat ekumenické slavnosti Jana Husa na Kalichu u Beseďic. Několikrát jsme tam pořádně zmokli. Letos pršelo vydatně už několik dní. A to se „podepsalo“ na účasti.

Už pár let míváme jakousi předeheru Husova dne, říkáme jí „noční Kalich“. Ve 22 hodin začínáme s lucerničkami procházet skalní bludiště až do skalní modlitebny. Tam je pobožnost s vysluhováním večeře Páně. Letos nás bylo jen deset, ale měli jsme vzácnou návštěvu, byl s námi bratr biskup F. Waas s manželkou.

Dopoledního shromáždění Husova dne v Železném Brodě 3. července 2011 se účastnil i sbor v Jablonci n. N. a Koberovech a jednotlivci z dalších sborů seniorátu. Kázal bratr Frieder Waas z Ochranova, kterého výborně překládala sestra D. Oupická. Tři chody ke společnému obědu nám připravil Pavel Růžička – moc mu děkujeme!

Protože déšť neustal, odpolední shromáždění bylo opět pod střechem v Železném Brodě. Poprvé od roku 1988. Přijeli další účastníci, kteří nemohli být přítomni od rána.

Kázala sestra Dagmar Oupická, přednášel bratr Emanuel Vejnar, farář Českobratrské církve evangelické z Lysé n. L. Zamýšlel se nad tím, jak můžeme navazovat na jeho myšlení v našem časovém prostoru a situacích, které nás ovlivňují a kladou nám nové otázky. Jsme bratru faráři vděční, že

naše pozvání na poslední chvíli přijal a ochotně přijel. Také jsme byli rádi, že mezi nás přijel pěvecký soubor Antonín Dvořák z Turnova a přednesl několik písní.

Ještě dlouho po ukončení shromáždění spolu lidé mluvili o věcech vážných i veselých, byli rádi spolu. A to je dobře.

Snad příští rok bude počasí vstřícnější a sejdem se opět na Kalichu.

Jiří Polma

Jubilantka sestra Anna Pallová

Dobrota a milosrdenství následovati mne budou po všechny dny života mého a přebývatí budu v domě Hospodinově za dlouhé časy. (Žalm 23,6)

Radujeme se v Železném Brodě, že jsme mohli oslavit s vděčností Pánu Bohu krásné jubilejní narozeniny sestry Anny Pallové. 21. srpna jí Pán Bůh daroval dožít se už 90 let.

Jsmo ale také neobyčejně vděční milé sestře Pallové, že chtěla se svým manželem a dcerami žít svůj život uprostřed našeho sboru v časech radostných i v časech, které přinášejí smutek a starosti.. A byl to život aktivní, který ovlivňoval vztahy ve sboru a jeho službu. Vždycky patřila mezi ty nejvěrnější.

Její místo bylo i uprostřed našeho pěveckého souboru. Ráda vzpomíná, v jaké radostné atmosféře zkoušeli své pěvecké umění a nacvičovali nové písně. Kde všude vystupovali a při jakých příležitostech. Tak mohu i sám vzpomenout, že mě železnobrodští zpěváci vítali písněmi do služby kazatele v Jednotě bratrské tenkrát v Rovensku p. Tr. a také když jsem přišel jako kazatel do Železného Brodu. Ráda sestra Pallová vzpomíná na ty, kteří pěvecký soubor vytvářeli a kteří už nejsou mezi námi. Byla to velmi družná společnost, zpěváci měli i své večírky při významných narozeninách některého z členů nebo o vánocích. O krásných vztazích vypovídají i staré fotografie, na kterých je mnoho úsměvů... Škoda, že jsou to už jen vzpomínky.

Také sestra Pallová dobře věděla, že je třeba při sborové práci přiložit ruku k dílu a nedělalo jí to žádný problém – v kuchyni, kolem sborového domu, při úklidu..., kde bylo třeba. A také jsme sestře Pallové vděční za její finanční pomoc. Dobře věděla a ví, že život sboru také něco stojí. Pravidelně měsíčně odevzdává své příspěvky sboru a krom toho příležitostně větší finanční dary. Má svůj sbor opravdu ráda.

A my máme rádi usměvavou sestru Annu Pallovou! Přejeme jí dostatek sil a zdraví pro další léta, která jí Pán Bůh dopřeje se svou rodinou a mezi námi, přejeme jí každodenní Boží ochranu a požehnání. Dobrota a milosrdenství Boží ať ji provázejí po všechny další dny a léta.

Jiří Polma

Zemřela Božena Kalfusová

Ve věku 89 let zemřela 23. 7. 2011 v Lomnici n. P. Božena Kalfusová, rozená Barešová ze Železného Brodu. Do sboru Jednoty bratrské přišla v r. 1942 po maturitě jako učitelka náboženství, zapojila se do recitačního souboru, který vedl její budoucí manžel Radim Kalfus. Od září 1962 byla učitelkou v mateřské škole, později ředitelkou.

Poslední rozloučení vykonal J. Polma v Turnově 29. 7. 2011.

Návštěva z partnerského sboru Rhein-Mein

Ve dnech 5. až 11. července zažíval náš sbor velkou radost. Důvodem k ní byla návštěva bratří a sester z našeho partnerského sboru v Rhein-Mein. Spolu s bratrem farářem Christophem Waasem přijelo jedenáct členů sboru. Nejpočetnější skupinou byla rodina sestry Doro Rohde až z dalekého Barbadosu. Věkově byly zastoupeny všechny generace – děti, mládež, střední generace i důchodci. Snažili jsme se připravit program, kterého by se mohli zúčastnit všichni. Jeden den jsme věnovali prohlídce potštejnských památek – hradu, zámku, Modlivého dolu. Další den jsme navštívili historické Nové Město a okolí. Ani bratrské památky nepřišly zkrátka – zajeli jsme k Bratrské borovici do Lhotky u Rychnova a do Brandýsa nad Orlicí.

Jeden den byl věnován návštěvě Kunvaldu, Zemské brány a přehrady Pastviny.

Užili jsme si i koupání v Divoké Orlici a na Pastvinách. Po večerech jsme společně zpívali, vyprávěli si, hráli hry, opékali buřty. Vyvrcholením bylo slavení společných bohoslužeb, kde kázáním posloužila sestra Rohde.

Velkou pomocí byla rodina Nejmanových, kteří návštěvě věnovali týden dovolené. Týden bydleli na faře a vytvářeli tak potřebné zázemí. Vše jsme zvládli za vydatného přispění všech aktivních členů sboru.

Sestry napekly, navařily, uklidily... Společných výletů se účastnila také mládež ze sboru. Protože mladší generace už většinou nemluví německy, pomohla zde znalost angličtiny.

Psát, že nás spojuje společný Pán, a proto si rozumíme, může znít jako klišé. Ale bylo a je tomu skutečně tak a my v Potštejně jsme to mohli prožívat. Jsme za to Pánu opravdu vděční.

Nada Běťáková

Týden v ráji

Od 25. 7. do 31. 7. se v Rovensku pod Troskami už počtvrté konalo letní sejití mládeže, s bicykly i bez nich. Nebylo velké množství účastníků, ale bylo to tím, že část mohla přijet vždy jen na pár dní. Díky tomu se na faře během týdne vystříдалo hned několik mládežnických formací. Počasí nám vyšlo moc pěkně. Zkazilo se až na konci týdne, tak jak to má správně být. Protože většina nás letos byla bez bicyklů, podnikali jsme hlavně pěší výlety. Na Drábské světničky, do Bozkovských jeskyní a do okolí Turnova. Část cesty jsme ovšem ujeli autem. Heroické výkony byly a jsou cílem jen malé části

mládežníků. Právě tato část mládeže vyjela na jeden cyklistický výlet a to na Kozákov. Ačkoli se na sedadle neudržel trvale nikdo z nich, neboť terén byl po vydatných deštích i vydatně rozbahněný, neutrpěli žádný úraz. Příjemně strávený týden jsme zakončili návštěvou nedělního shromáždění na kostelíku v Kořenově, poděkovali jsme své milé hostitelce Hance Jaluškové a vyrazili k domovu.

Anna Halamová

Vzpomínka

Je tiché, krásné nedělní ráno na počátku léta. Sluneční paprsky si hrají na bílých lavicích a zdech potštejnského kostelíka. Právě do něj vstupuje sestra. Bílá hlava, postava již mírně sehnutá věkem. Radostně se rozhlíží kolem sebe, zdraví se s těmi, kteří přišli na pravidelné bohoslužby o něco dříve. Usedá za malé elektrofonické varhany, připravuje si noty k písním, které byly pro tuto neděli vybrány ke společnému zpěvu.

Ještě je chvíle času. Její prsty přejíždějí po klávesách a vzpomínky zalétají hluboko zpět, do dětství a mládí. Narodila se v rodině Josefa a Anny Kuželových, v Mladé Boleslavi. Její dětství a mládí bylo spjato s tamějším sborem Jednoty bratrské. Sestra vzpomíná především na br. kazatele Adolfa Ulricha, pozdějšího biskupa Jednoty bratrské, který svým vlivem formoval skupinu mládeže tohoto sboru. Vzpomíná na společné schůzky, setkávání a vyučování, na řadu společných akcí, třeba výletů na kolech do sousedního sboru v Ujkovicích k bratru kazateli Korbelovi. Před očima se odvíjejí i pozdější setkání mládeže Jednoty bratrské na Polubném, protože na nich poznala i svého budoucího manžela, který nastupoval do církve jako mladý kazatel.

Potom se vzpomínky přesmyknou do západočeského sboru v Dobřívě. Mladí manželé přijali službu v tomto sboru. Nebylo to jednoduché, protože vzápětí po narození prvního syna manžel narukoval na vojnu, k pomocným technickým praporům do dolů na Ost-ravsko. Tam nikdy člověk nevěděl, jak skončí, a vzhledem k tehdejším politickým poměrům i kdy skončí.

Sestra vzpomíná, jak chodila vyučovat náboženství do místní školy, zatím co jí mladé sestry hlídaly dítě, vzpomíná na řadu kazatelů z Jednoty nebo i jiných evangelických církví, kteří přijížděli vypomáhat do sboru. Vzpomíná, jakou oporou jí byla rodina Zoulových a řada dalších, které vypomáhaly, jak jen se dalo. Po návratu manžela z vojenské služby se zdálo, že rodina prožívá idylické chvíle, sice ve všedních starostech, ale požehnané Boží přítomností. V té době se narodil i druhý syn.

A najednou přání Úzké rady, aby se všichni přestěhovali do východních Čech, do sboru v Ústí nad Orlicí, kde měl sestřin manžel převzít službu ve sboru po bratru Karlu Reichlovi, který odcházel do sboru v Praze. Před zraky defilují chvíle práce ve sboru, ale především práce na údržbě a rekonstrukci 400 let staré budovy, kde nebylo ani pořádné základní hygienické zařízení. A co víc, manželovi byl na udání státními orgány odebrán „státní souhlas“ k vedení sboru a zakázáno vystupovat na kazatelnu. V té době musela být oporou nejen rodině, ale i sboru. Jednala s církevními i státními orgány, ale navíc každou neděli pravidelně přednášela z kazatelny kázání, která její manžel připravil v průběhu týdne. A čas od času vypomáhala i při doprovodu zpěvu hrou na harmonium.

A potom Potštejn. Opět stará kamenná budova, která vyžadovala mnoho oprav, údržby a vylepšení. Ale vedle potštejnský kostelík, který si sestra zamilovala a spo-

jila s ním mnohá léta své služby za harmoniem sboru i našemu Pánu. V poměrně mladém věku, po delší nemoci, Pán odvolal jejího manžela, o řadu let později i mladšího syna. I s tím se sestra s Boží pomocí dokázala vypořádat. A najednou do sboru vnikl jiný duch zbožnosti. Pravidelně, každý den sedávala u otevřeného Písma, četla Hesla, modlila se, ale tomu novému nerozuměla. Ve sboru převládl „bližní“, který ji neváhal vyloučit ze sborových řad a označit ji za nepřítele a zatračence, tak jako mnoho dalších. Z okna svého bytu se musela po mnoho let dívat na opuštěnou, prázdnou budovu fary, chátrající a vybrakovanou budovu kostelíka. Ale díky Pánu to nebylo konečné řešení. Zase svítila nová naděje, obnovila se činnost sboru a ona se ochotně znovu ujala své služby při doprovodu sborového zpěvu.

Ale pryč vzpomínky. Z kazatelny zaznívá úvodní, vstupní slovo nedělních bohoslužeb, které probíhají pravidelným způsobem. V rámci sborových oznámení se pak všichni udivení přítomní dozvídají, že ve středu 1. června tohoto roku (2011) se dožila sestra Příja Vacovská svých 85 let. Díky Pánu za její osobu, díky Pánu za její službu.

vděční potštejnští

z církví doma i ve světě

Sociální služby v Německu

Ráda bych vás v kostce seznámila s několika sociálními institucemi v Regensburgu, které jsem měla možnost navštívit při pobytu v tomto krásném bavorském městě. Jedinečnost tohoto města potvrzuje i to, že je od roku 2006 zařazené ve Světovém kulturním dědictví UNESCO.

Před rokem jsem zde absolvovala „Dobrovolný sociální rok“ a letos o prázdninách dvouměsíční brigádu na Okresní klinice Regensburg. Jedná se o psychiatrickou a neurologickou kliniku, v jejímž areálu se mimo jiné nachází i kostel sv. Víta (na obrázku vpravo), kde se každou neděli konají bohoslužby. Klinika se skládá přibližně z 25 budov,

ve kterých můžeme najít například dětskou psychiatrii, forenzní psychiatrii, neurologickou rehabilitaci, ale také institut pro vzdělávání a rozvoj pracovníků nebo střední zdravotnickou školu. Já jsem pracovala v psychiatrickém pečovatelském domově, kde

jsem rok pečovala o staré, většinou nemohoucí, psychicky nemocné klienty. Měla jsem štěstí na spolupracovníky, takže přesto, že to byla práce někdy náročná, mě bavila a chodila jsem tam ráda.

V červenci a srpnu letošního roku jsem pracovala na stejné klinice v psychiatrické denní péči. Jedná se o službu, do které klienti denně docházejí. Zatímco v pečovatelském domě byl průměrný věk 75 let, tady byl asi 40 let. Tato práce pro mě byla zajímavější, jelikož jsem byla s klienty více v kontaktu a zúčastňovala se také různých terapií, které se pro klienty konaly, čehož určitě využiji při svém studiu. A jaké terapie to byly? Tak například terapeutické vaření/pečení, muzikoterapie, ruční práce nebo pohybová terapie. Jako jedna z terapií byla také návštěva kavárny v Diakonii Regensburg. Jedná se o sociálně-psychiatrickou službu, kde se setkávají lidé s duševními poruchami. Mají zde možnost využít širokou nabídku pomoci, která zahrnuje mimo jiné poradenství, péči a různé možnosti kontaktu s jinými lidmi. Zařízení nabízí i širokou škálu volnočasových aktivit.

Diakonie patří v Německu k největším institucím nabízejícím sociální pomoc. Německá Diakonie a její zařízení existují od poloviny 19. století. V jejich službách je dnes více než 450 000 zaměstnanců a také skoro stejný počet dobrovolníků. Dnes má přibližně 27 000 zařízení po celém Německu – ať už jde o nemocnice, sociální zařízení, nebo poradny. Jedná se o práci pro lidi s postižením, pro děti a mládež, pro rodinu a partnerství, pro staré lidi, pro nemocné lidi, pro lidi vyžadující péči, pro lidi v nouzi, pro přistěhovalce a uprchlíky a v neposlední řadě o misijní práci. Jak určitě dobře víte, Diakonie patří i v Německu pod evangelickou církev. Johannes Stockmeier, předseda Diakonie, říká: „Model Diakonie je odvozen od lásky k bližnímu, která je nám kázána z evangelia. Láska k bližnímu znamená být bližnímu opravdu nablízku, být tu pro něj, poznat co potřebuje, v čem potřebuje pomoc a podporu. Láska k bližnímu nabízí podporu pro to, co přijde. Láska k bližnímu jistí, když má přijít něco obtížného. A to vše je úkolem Diakonie.“

Pracovně jsem navštívila také Strohalm, což je zařízení pro lidi bez domova, které v Regensburgu funguje od roku 2000.

Tito lidé zde mají možnost se za nízký poplatek najít, osprchovat, vyprat a usušit oblečení, a také si mohou bezplatně jakékoliv oblečení vybrat v šatně, kde se pro tyto účely schraňují již nepotřebné (ale i nové) kousky od regensburských obyvatel. Toto zařízení pomáhá lidem i při hledání zaměstnání, bydlení apod.

Jelikož jsem pracovala v zařízení pro psychicky nemocné, viděla jsem, jak tyto instituce spolupracují. Na každém pracovišti byly kontakty na spousty dalších společností zabývajících se nejen psychickými poruchami. Když například nějaká instituce pořádala určitou akci, rozeslala pozvánky do jiných zařízení, a mohl tak přijít

kdokoliv. Například Diakonie rozesílala každý měsíc program akcí, které se pořádaly v následujícím měsíci.

Kdo by se chtěl dozvědět více, doporučuji navštívit následující německé internetové stránky:

www.medbo.de

www.dw-regensburg.de

www.diakonie.de

www.strohthalm-regensburg.de

Lucie Lehovcová

Ceny za potraviny na rekordní úrovni – hlad roste

Počet hladovějících lidí stoupá. Dramatický hladomor ve východní Africe je jen špičkou ledovce. Přitom nejde o přírodní katastrofu, ale o jasné zavinění lidmi. To prohlásili zástupci organizace „Brot für die Welt“. Společně se zástupci další organizace pro výživu vyzvali v Berlíně, aby bylo řešení nedostatku potravin konečně zařazeno na nejvyšší místo mezi prioritami.

Zásadním problémem je rostoucí závislost chudých zemí na dovozu potravin. Podle údajů organizací zabývajících se výživou se cena dovozu potravin v celosvětovém měřítku za posledních deset let ztrojnásobila. Letos dosáhne cena potravinové pomoci ve světě skoro 1 bilion Euro. Přitom cena za dovoz potravin v nejchudších zemích vzroste jen oproti loňsku o 30 procent, v subsaharské Africe ještě víc.

Ještě před 30 lety se za příznivých podmínek skoro všechny země dokázaly zásobit potravinami samy. Po desítky let však funguje zničující politika rozvinutých zemí, které přebytky své produkce vyvázejí za dotované, nepřírozeně nízké ceny, čímž byla do značné míry zničena zemědělská výroba v mnoha chudých zemích. Vznikla a stále se posiluje závislost na dovozu potravin, domácí zemědělství se orientuje na projekty pro export – například v hladovějící Keni má přes 30 vesnic v deltě řeky Tana ustoupit obrovskému projektu na pěstování cukrové třtiny pro výrobu etanolu.

„Brot für die Welt“ zároveň uveřejnila mezinárodní ročenku o právu na obživu (Right to Food and Nutrition Watch 2011), v níž ukazuje na mnoha příkladech, že příčiny hladu na mnoha místech světa lze spolehlivě určit a viníky je možno volat k odpovědnosti. Jenom tak se boj proti hladu ve světě stane účinným. Zatím však žádná zásadní změna dosavadní politiky není na obzoru.

epd-pressdienst

téma k zamyšlení

Křesťan a odpovědnost za zdraví

V červnu t.r. jsem se v rámci akce Noc otevřených kostelů zúčastnila diskuze nazvané „Spasení těla“ o zdraví, zdravotnictví, alternativní medicíně a rozhodování člověka, křesťana.

Jak už to při podobných příležitostech bývá, dotkli jsme se mnoha témat, a tím pádem se diskuse vedla spíše do šířky než do hloubky. Psát o tom nějakou zprávu je dost obtížné – debata nevedla k žádnému závěru, jen se vynořovaly další a další problémy a náměty k diskuzi.

Nemá smysl jmenovat všechna témata, kterých jsme se letmo dotkli, ale ráda bych se více věnovala nesení rizika a přijetí odpovědnosti.

„Je současná konzumní společnost schopna se znovu naučit žít se zdravým rizikem?“ zněla jedna z otázek. Co je to tedy „zdravé riziko“? Určitě se mnou budete souhlasit, že v dnešní době nás ohrožují jiné věci, než naše dávné předky. Dravé šelmy vyhynuly, neúrodu nahradíme dovozem potravin, choroby, které dnes dokážeme léčit... Jiná rizika ale přibyla – civilizační choroby, dopravní nehody, znečištění přírody, rizika atomové energie a tak dále.

Nemá smysl posuzovat, jestli dříve těch rizik bylo více nebo méně. Prostě žijeme tady a teď a návrat zpět není možný. Je pravda, že když si našetříme, můžeme se odstěhovat někam do pralesa, ale už to taky není, co to bývalo.

Ať už rizika přijmeme nebo ne, tak neseme jejich důsledky a v tomto směru je celkem jedno, jestli jsme se rozhodli my nebo za nás rozhodl někdo jiný.

Nemá smysl se vymlouvat na to, že my v tzv. postkomunistických zemích jsme mnoho let měli málo příležitosti se rozhodovat a zatím jsme se to moc nenaučili. Bylo pohodlnější to rozhodování nechat na jiných, tím pádem za všechno mohli „oni“.

Naše zdravotnictví rozhodně není ideální. Mohu ale potvrdit, že za posledních 20 let udělalo obrovský pokrok zejména co se týče odborné úrovně a vybavenosti přístroji i léky. Bohužel se nepodařilo zabránit rozpadu systému preventivních prohlídek, který nám záviděl celý svět, neviditelná ruka trhu značně narušila i organizační strukturu zdravotnických zařízení. Myslím si, že toto se bude v budoucnu s obtížemi obnovovat.

Někteří lidé to však vnímali jako něco vynuceného, jako další totalitní diktát. Jako příklad uvedu očkování. Pomocí očkování se lidstvo zbavilo mnoha velmi nebezpečných chorob – mohu uvést například dětskou obrnu, pravé neštovice, tetanus. Když dnes někdo „svobodomyšlný“ odmítá nechat se očkovat, nedostane se zpátky do „rajského věku lidstva“. Často to pro něj nemusí mít následky, protože vzhledem k tomu, že ostatní se očkovat nechali, je menší riziko, že se s danou infekcí potká. Pokud ale ano, tak se stává hrozbou i pro své okolí, protože se od něj mohou nakazit další.

Je ale třeba přísně rozlišovat, o jaké choroby se jedná, jak jsou nebezpečné, a naopak jak spolehlivě očkování chrání a jaká má rizika. A především tyto informace by měl občan vyžadovat, než se rozhodne. A měl by je vyžadovat od někoho, kdo tomu rozumí a ne od kamarádů na facebooku. A pokud někdo ve sdělovacích prostředcích podává nesprávné informace, měl by za to nést odpovědnost. Nemyslím tím hned trestní postih, ale alespoň to, že bude nadále považován za nezpůsobilého k vykonávání funkce, ve které se neosvědčil (což je myslím v obecné rovině také velmi závažné téma dneška).

Někdy však ani odborníci nemohou předvídat další vývoj. Jistě si vzpomínáte na epidemii mexické („prasečí“) chřipky. Zpočátku téměř hysterie a na konci hledání viníka, který způsobil velké finanční ztráty za nevyužité očkovací vakcíny. Nikdo však dopředu nemohl předvídat, jak se virus bude chovat a celá záležitost mohla mít daleko dramatictější průběh, kdyby virus zmutoval a skutečně vyvolal smrtící epidemii. Jiná věc ale byla, jestli to očkování bylo dostatečně vyzkoušené a jak moc by nám pomohlo.

S pádem totality se otevřely nové možnosti také pro tzv. alternativní medicínu. Nechci ji hodnotit, protože se v ní moc nevyznám a nejsem nestranná - už víc jak třicet let stojím „na druhé straně barikády“.

Zatímco klasická medicína se opírá o vědecky ověřené postupy a léky, alternativní medicína používá i jiné metody, jejichž účinnost je ověřena zkušeností, často tradicí. Na rozdíl od uspěchaného, tržně řízeného zdravotnictví mívá více času na rozhovor s nemocným a dle mého názoru bývá úspěšnější tam, kde je více nemocná „duše“ nežli tělo. Nemyslím, že je rozumné stavět oba směry do protikladu, měly by se spíše vhodně doplňovat.

Nutno též dodat, že v alternativní medicíně se také nepracuje zadarmo a skýtá velký prostor pro „šalbu a klam“. Byli byste překvapeni, jaké částky jsou někdy lidé ochotni zaplatit léčitelům, aniž by měli pocit, že se uzdravili. A stejní lidé mají velký problém s malými doplatky ve zdravotnictví.

Myslím si, že tržní řízení zdravotnictví bez stanovení jasných mantinelů je velmi nešťastné.

Já vím, že bez peněz to nejde, ale dělat ze zdravotnictví jenom byznys je cesta do pekel. A specificky český klientelistický duch značně deformuje zdravotnickou péči na tu, která se vyplatí, místo té, která je skutečně potřeba. Pak zejména v privatizovaných nemocnicích mají přednost obory a výkony, na kterých se vydělává a jinde to pak chybí. A – bohužel – řada lidí už měla příležitost to pocítit na vlastní kůži. Nelze se divit pacientům, že někdy ztrácejí důvěru ve zdravotnictví. Tím se dostáváme k dalšímu velmi diskutovanému tématu – k domácím porodům.

Dle mého názoru je to neadekvátní reakce na to, že se zdravotnictvím není všechno v pořádku. Lépe by bylo napřít úsilí k „polidštění“ situace v porodnicích (a pamětnice let dřívějších mi potvrdí, že na tomto poli se udělal pokrok nevídaný).

Při domácím porodu vědomě vystavujeme sebe a své dítě riziku úmrtí zhruba ve dvou procentech případů. Jestli je to hodně nebo málo, posuďte sami. Potíž je v tom, že se nikdy nedá dopředu vyloučit, zda k nějaké závažné komplikaci dojde, zdravotní stav

dítěte nebo rodičky se může dramaticky zhoršit během několika vteřin a pak je málo šancí, že odborná a účinná pomoc přijde včas.

Domácí porod je namísto tehdy, když se nestihne dojet do porodnice z důvodů časových nebo povětrnostních.

Pokud se žena rozhodne родit doma, znamená to, že přijímá zodpovědnost za to, co se stane. Když pak po nečekaném úmrtí novorozence žaluje porodní asistentku, připadá mi to poněkud nešťastné. Myslím, že by v tom případě měla být žalována i matka ze zanedbání péče nebo něčeho podobného.

Řada těchto situací není vůbec právně ošetřena a je tím pádem hříčkou v rukou různých právníků (a troufám si tvrdit, že na poli práva je to u nás nesrovnatelně horší než ve zdravotnictví). Nevím, zda jste zaznamenali další podobnou kauzu, kdy byla záchranná služba odsouzena k zaplacení odškodného matce a nově narozenému dítěti za jakousi újmu, protože lékař trval na převozu do nemocnice po překotném domácím porodu, neboť měl podezření, že dítě není v pořádku a že nebylo po porodu správně ošetřeno. Těžko požadovat po lékaři, který pracuje na záchraně, aby byl specialistou v oboru neonatologie a to, že dítě nakonec bylo v pořádku, neznamená, že udělal chybu (když navíc dle některých zdrojů novorozenec strávil 4 dny v inkubátoru, takže asi úplně v pořádku nebyl). S pomocí bezskrupulózního právníka je to dobrý způsob, jak si přilepšit k mateřské. Nechci předjímat, co by se dělo, kdyby lékař záchranky podlehl tlaku, převoz do nemocnice si nevynutil a dítě pak mělo nějaké zdravotní následky.

Ale vraťme se k úvodním otázkám. Co si představit pod pojmem „spasení těla“? Jeho osvobození od různé svázanosti? Křesťan má přece usilovat především o spásu duše. Ale to nás nezabavuje spoluzodpovědnosti za to, co se děje kolem nás. Proto považuji za důležité ten svůj díl zodpovědnosti přijmout a nést rizika s tím spojená – a to nejen v otázkách zdravotnických. V naší společnosti je mnoho věcí, které – slušně řečeno – nejsou v pořádku a měli bychom se alespoň pokoušet je změnit. Problém je, že je to velmi obtížné a velmi často nevíme jak.

Stýskáme si a řešíme různé zástupné problémy, ale pokud začneme skutečně usilovat o nápravu věcí kolem sebe, je to mnohem náročnější než všechny adrenalinové sporty dohromady. A je to běh na dlouhou trať. Nemůžeme spoléhat na to, že to nějak dopadne.

Tak bych chtěla sebe i vás povzbudit k takovému zápasu.

Eva Kejřová

Pozvánka

Seminář k 230. výročí vydání Tolerančního patentu pořádá historická společnost VERITAS, a to v Pardubicích. Přednášku na téma „Aktuální dosah Tolerančního patentu z roku 1781“ prosloví doc. PhDr. Eva Melmuková v sobotu dne 22. října 2011 v 10 hodin v sálku na faře pardubického sboru ČCE ve Sladkovského ulici č. 638.

Všichni zájemci jsou vítáni.

ráj srdce

Jezero a řeka

„Odpočívám ve věčném jasu a klidu ve svém nekonečném bytí.“ „A já proudím ve věčné svobodě světového moře.“ Tak se mezi sebou přely jezero s řekou. Blázní! Jezero děkuje za čistotu a pokoj své vody řekám a potokům, které vtékají v divokém, kalném proudu do jeho lože; a řeka a potok směřují ve všem neklidu svého běhu a se vším kalem, který s sebou nesou, ke klidu a rovnováze, v níž se zrcadlí jezero v tiché, jasné čistotě.

Moře a všechny vody země

„Objímám veškerenstvo světů, bydlim v bezednu, a všechny vaše vody tekou do mého lůna.“ Tak pravilo moře všem vodám země.

Vody mu odpověděly: „Ale právě proto, že všechny nečistoty, všechna sůl a kal se v tobě hromadí, jsi také nezměrně a neskonale v sobě samém zkaženo.“

Mořské i pozemské ryby se podílely na této rozepři.

Velryba a nesčetní obyvatelé hlubiny odpověděli: „Naše voda není zkažená; sůl je koření vody, a my jsme proto velké a silné a množíme se a plníme moře a v nezměrném bahně naší propasti roste naše hojná potrava; ale vy zůstáváte trpaslíky a je vás jen málo.“

Sladkovodní ryby odpověděly: „Jenom naše voda je čistá; a my samy jsme čisté ryby. Nepotřebujeme žádná bahniska pro svou potravu, a v náplavě našich břehů žijí jen raci, hadi a žáby.“

Žába a tráva

Žába pravila trávě: „Já vyskočím v jediném okamžení, zatímco ty musíš růst celé léto, abys dosáhla výše, jakou já v jednom mžiku.“

„To je pravda,“ odpověděla tráva, „ale dříve než já dorostu do trvalé výšky, tvé věčné skákání stokrát vznikne a stokrát zanikne.“

Sklenice a stříbrná číše

Sklenice oslovila stříbrný pohár: „Od té doby, co mne lidé znají, už z tebe nepijí; je tedy jasné, že mám větší cenu než ty.“

Číše odvětila: „Ráda tě tak nechám mluvit, protože denně vidím ze svého místa, jak lehce se rozbiješ a jak lehce jsi vyhozena jako nepotřebná věc, ačkoli jsi ještě pořád sklo.“

Heinrich Pestalozzi: Bajky

připravuje M. Matouš